

Hola.

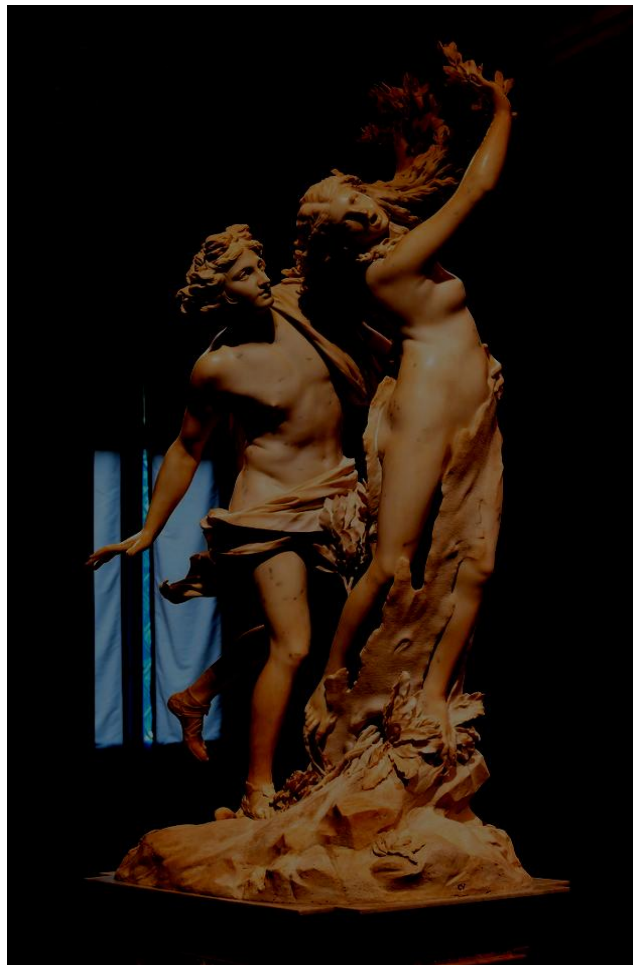
Avui com a inici d'aquesta sèrie de comentaris a obres d'art, primer de tot, vull agrair el vostre interès en el món de l'art, i espero que aquests dies que hem d'estar tancats a casa us pugui servir d'entreteniment, i si voleu fer comentaris , podeu fer-ho al nostre compte de instagram. @elclaustre

Tots els comentaris ens permetran aprofundir en coneixements, i compartint-los segur que descobrirem coses interessants.

Ja que avui comencem, ho faré amb una de les meves obres d'art preferides, una obra que cada vegada que la veig segueix sent capaç d'emocionar-me, i en la qual, cada punt de vista és una nova sorpresa i cada petit detall una mostra del mestratge del seu autor.

Avui parlarem d'una obra de **Bernini**, parlarem de

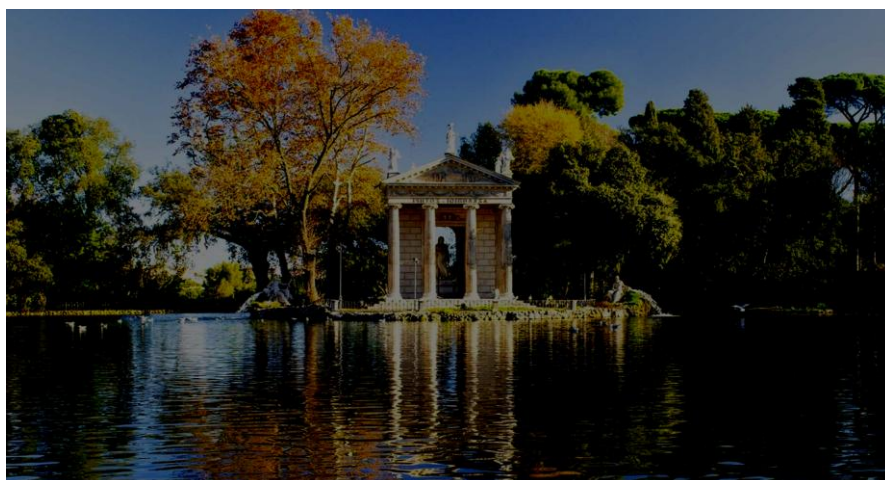
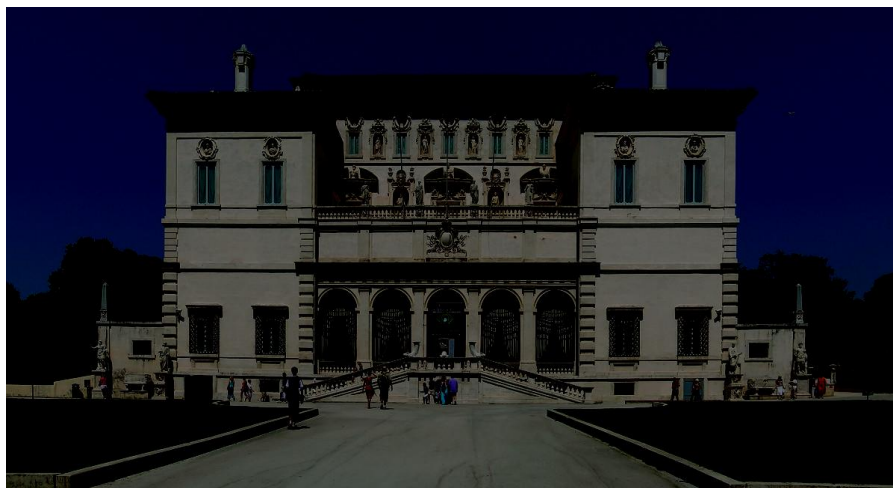
Apol·lo i Dafne



Gian Lorenzo Bernini, artísticament parlant BERNINI, va ser un artista italià, nascut a Nàpols l'any 1598, i mort a Roma en 1680.

El seu pare, també escultor, va ser el seu primer mestre, traslladant-se la família a Roma per treballar per a la família Borghese, el que va permetre que ràpidament emergís el talent natural de Bernini.

Aquest fet no va passar desapercbut per al cardenal Scipion Borghese, que li va encarregar quatre obres per a la seva vila de Roma, un espai privilegiat de la ciutat, i que avui es pot visitar recorrent els seus jardins i el mateix edifici on encara s'alberga aquesta obra.





Vila Borghese

Va ser per aquesta residència, que el cardenal Scipion Borghese va encarregar a Bernini diverses obres per a la decoració de l'edifici i dels seus jardins, concretament li va encarregar quatre treballs, sent l'últim d'aquests ,el mite d'Apol·lo i Dafne, amb el qual va aconseguir un gran prestigi com a escultor i això li va permetre accedir a múltiples encàrrecs, especialment provinents del papat, al llarg de la seva llarga vida de 82 anys, un fet excepcional en l'època.

Entre altres obres seves destaquen l'èxtasi de Santa Teresa, la tomba de l'Papa Urbà VIII, el baldaquí de l'altar major de la basílica de Sant Pere del Vaticà, i va dissenyar múltiples zones del Vaticà tal com el coneixem avui, especialment la columnata, la escalinata i les estàtues de la plaça de Sant Pere. esdevenint així el més gran escultor barroc, al temps que també un gran pintor i arquitecte.

Si ens centrem en l'obra Apol·lo i Dafne, haurem que es tracta d'una obra executada entre els anys 1620 i 1622 (temps en el que va completar els quatre treballs de vila Borghese que se li havien encomanat), i és una escultura que té una alçada de 243 cms., efectuada amb màrmol de Carrara d'una gran qualitat que només es podien permetre grans mecenes del moment, i que l'artista ho va treballar amb diferents polits per emfatitzar els aspectes que desitjava ressaltar en cada zona.

L'obra representa el mite d'Apol·lo i Dafne segons la va descriure Ovidi en la seva obra "la metamorfosi".

Aquest mite ens parla d'una disputa entre el déu Apol·lo i Eros (cupido pels romans)per discernir quin dels dos era millor en el maneig de l'arc. Apol·lo es va burlar de Eros, qui es va venjar disparant-li una fletxa d'or que va fer que a Apol·lo se li despertessin els sentiments inherents a l'amor, però Eros per culminar la seva venjança, li havia llançat a Dafne una altre fletxa -però aquesta de plom-, que va fer que detestés l'amor.

Quan Apol·lo es troba a Dafne s'enamora d'ella, la persegueix i ella fuig buscant la protecció del seu pare, fins que arriba el moment en què Apol·lo aconseguix atrapar-la i al moment de tocar-la, ella -abans d'estar amb Apolo-, prefereix convertir-se en un arbre de llorer.

Apol·lo desesperat s'abraça a l'arbre, i per això és representat amb una corona de llorer al cap, així mai se separarà d'ella, i ordena que es coronin als herois victoriosos amb aquesta corona per recordar l'efímer, ràpid i fugaç que és la victòria. (recordem que els emperadors romans, a l'igual que els guerrers i atletes victoriosos sempre es representen amb una corona de llorer com a trofeu)

El motiu exacte de l'escultura per tant és el moment en què Dafne es transforma un arbre de Llorer, anem a veure-ho.



Aquest tema mitològic havia estat representat en moltes ocasions en l'àmbit pictòric, però rarament en l'escultòric, ja que comporta una dificultat tècnica molt elevada

Per carregar l'escena de dinamisme i tensió, Bernini treballa en funció d'una línia diagonal. Sobre aquesta diagonal imaginària, Bernini construeix la il·lusió de moviment.

Tots dos personatges estan corrent, l'un persegueix, l'altre fuig. Apol·lo té tot just un peu a terra. Els vestits d'Apol·lo emfatitzen el moviment i el dinamisme. Aquests volen pels aires, a l'igual que els rinxols del seu cabell i la cabellera de Dafne.



Dafne a l'adonar-se que Apol·lo l'ha atrapat, intenta elevar-se per fugir, fa un moviment com un salt, amb les mans cap al cel, part súplica, part impuls per fugir, i podem veure que aquestes mans comencen ja a convertir-se en branques de llorer.



Al mateix temps, la terra s'aixeca sota els seus peus de Dafne, i aquests peus comencen a convertir-se en arrels que lligaran a Dafne a la terra.

Aquest moviment de la terra que es dirigeix cap a Dafne és el recurs tècnic que utilitza Bernini per "suspènre" en l'aire a Dafne, i fer-la entrar en una altra existència i accentuar la sensació de fugida d'aquell que la persegueix.



Podem veure com Apol·lo, en un últim intent per retenir Dafne, la subjecta amb la mà esquerra, però la pell d'ella ja ha començat a transformar-se en l'escorça del llorer en que s'està convertint.

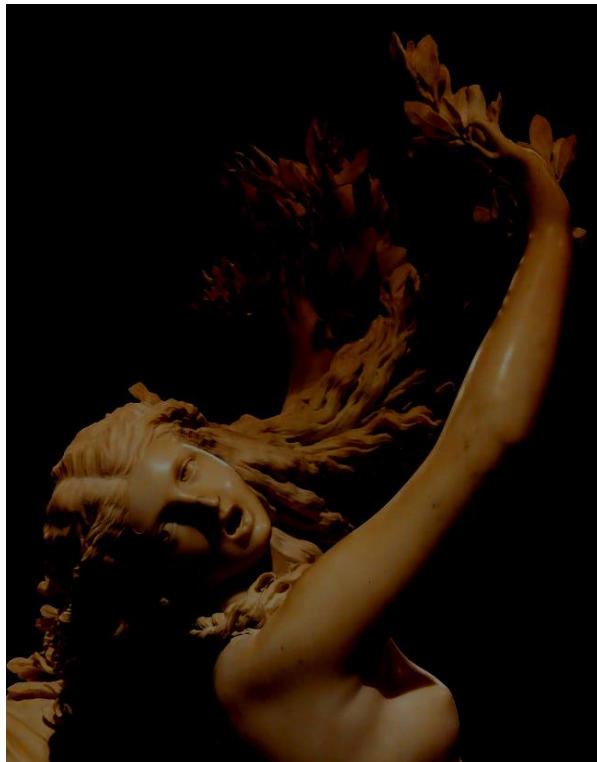


Bernini, per demostrar-nos que ella ja no es pot salvar del seu destí, i que el procés de convertir-se en llorer ja és irreversible, esculpeix una part de la seva cabellera de manera que en lloc d'estar cap enrere indicant moviment, està endavant ja que el cos s'ha aturat bruscament pel fet que ja comença el procés d'arrelament.

Al mateix temps Bernini esculpeix la cara d'Apol·lo amb una expressió de sorpresa per la transformació de Dafne, una cara que al mateix temps mostra una sensació d'innocència per no ser conscient de les conseqüències que la seva acció d'enamorament tindrà per Dafne.



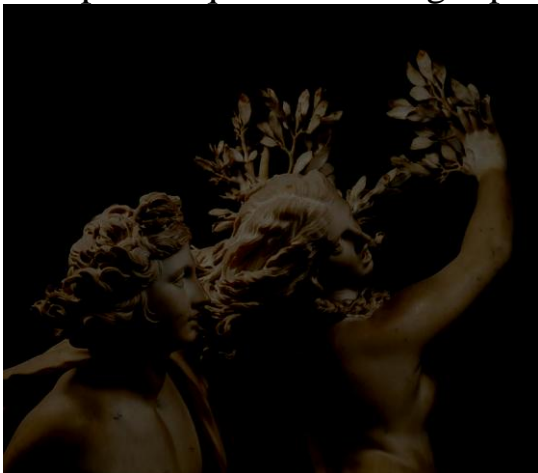
Mentrestant, Dafne contempla l'escena girant el cap sobre la seva espatlla, expressant angoixa i horror a la cara, i Bernini ens la mostra amb la boca oberta en un lament o un crit davant del seu destí.



Més enllà dels detalls escultòrics i de la seva relació amb la història mitològica a la qual està vinculada, tècnicament parlant, aquesta obra és una escultura exempta, és a dir que pot ser visualitzada, i de fet està pensada per ser visualitzada, des de múltiples angles.

Al caminar al voltant de l'estàtua tindrem una sensació de moviment de les figures, i simultàniament veurem com l'escena va canviant, per acabar explicant tota la història.

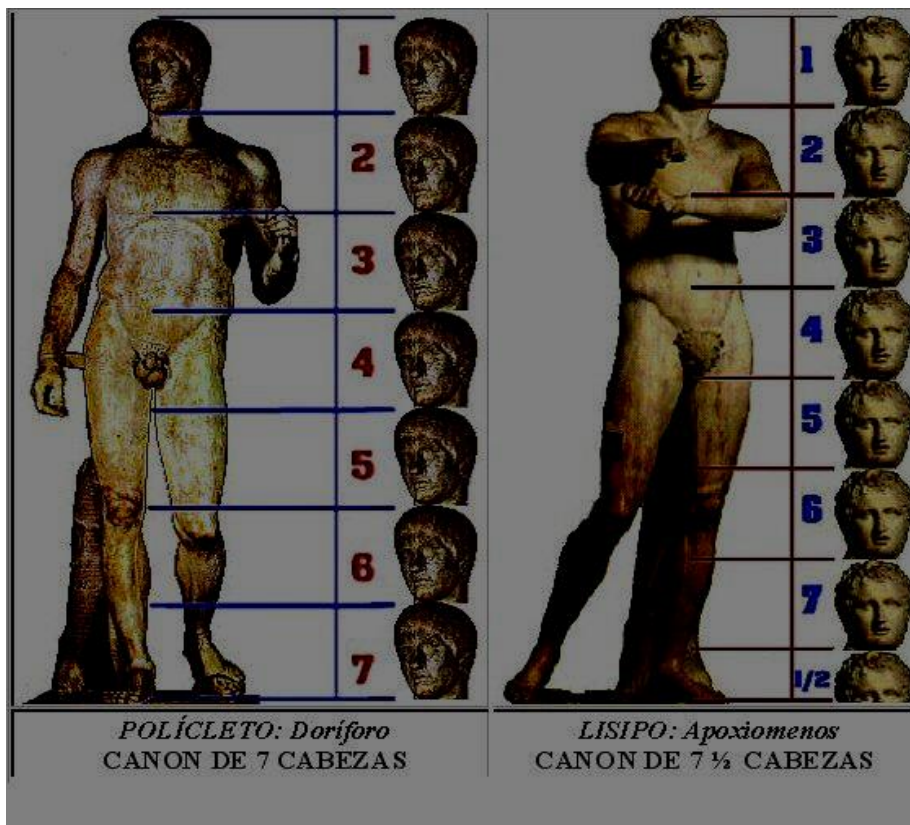
Compareu aquestes 2 imatges preses en diferents angles i veureu aquest moviment.



Aquí també podreu veure com diferents angles de visió de l'escultura ens permeten veure el moviment.



L'estructura dels dos personatges segueix el cànon de proporcions del més pur estil clàssic, això és de 7 caps i mig (tota l'escultura té una alçada de 7,5 vegades el cap) que estilitza la figura i la fa més harmoniosa i lleugera com es pot veure en la imatge.



Bernini va tenir especial cura en polir el marbre de la pell del cos i de la cara per destacar les característiques anatòmiques dels personatges, però al mateix temps va deixar el marbre rugós en aquelles parts de Dafne que estan convertint-se ja en arbre.



Tota l'estructura està projectada cap endavant per accentuar el moviment i el dinamisme de les figures, i amb un clar equilibri entre els braços i les cames de les dues figures dividides i unides a a vegada per una diagonal entre els extrems dels dos cossos.

Aquí podreu veure la distribució dels personatges en el total de l'escultura, i la distribució dels elements dels personatges per equilibrar la visió de conjunt.



Alguns estudiosos han assenyalat fins i tot que la figura de Dafne representa l'arc d'Apol·lo com una evocació a l'origen de la història mítica que va servir de tema de l'obra.

Sigui o no cert, la veritat és que es tracta d'una obra magnífica.

Doncs res més per avui, desitjo que us hagi agradat aquesta introducció a l'escultura d'Apol·lo i Dafne.

Si més no, si serveix per distreure'ns una estona, haurà valgut la pena.

En pocs dies parlarem d'una altra obra d'art en aquesta galeria El Claustre Virtual

Fins llavors una salutació a tots.

Marià Mascort
Director
Galeria El Claustre

(Si voleu deixar comentaris seran benvinguts. Podeu fer-ho en el nostre compte d'Instagram @elclaustre, i si ho voleu difondre millor)

Per acabar, una petita anècdota de Bernini:

Bernini tenia fama de donar vida a la pedra, i una vegada un cardenal anomenat Montoya li va encarregar un bust d'ell mateix.

Aquest Cardenal era conegut per ser molt estàtic i dubtós, i no prendre gaires decisions.

Quan el Papa de Roma un dia va veure el bust fet per Bernini va dir **“aquí hi ha el Cardenal Montoya”** assenyalant el bust, i **“allà hi ha el seu bust”** assenyalant al propi cardenal.

Un joc de paraules que lloava a Bernini, i de pas menyspreava a un Cardenal amb qui segurament tenia algun tema pendent ...